

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: S. T., nar. X,
státní příslušnost X,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 8. 9. 2021 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2021,
č. j. OAM-90/LE-BA02-VL14-PS-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Žaloba

1. Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 11. 8. 2021, č. j. OAM-90/LE-BA02-VL14-PS-2021, které bylo doručeno dne 11. 8. 2021, byl žalobce zajištěn ve smyslu ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., zákon o azylu (dále jen „zákon o azylu“), přičemž doba zajištění byla stanovena do 26.

11. 2021. Žalobce uvádí, že došlo k porušení ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve spojení s ustanovením § 2 odst. 1 a § 4, § 68 správního řádu a ustanovení § 47 zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu.
2. Žalobce se domnívá, že v jeho případě mělo být uplatněno zvláštní opatření dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tedy povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany se osobně hlásit Ministerstvu vnitra ČR ve stanovené době. Žalobce uvedl, že žalovaný nezvažoval žádné alternativy např.: možnost přemístění do otevřeného pobytového střediska nebo hlášeného místa pobytu či složení finanční záruky, přestože žalobce již 2 roky bydlí se svou přítelkyní, ačkoliv si nepamatoval přesnou adresu. Žalobci proto není jasné, z jakého důvodu tato informace nebyla v protokolu u výsledku uvedena. Pokud žalobce uvedl, že v současnosti bydlí u kamarádů, jednalo se o momentální situaci, kdy z důvodu hádky s přítelkyní žalobce dočasně přespával u kamarádů. Skutečnost, že žalobce není nikde hlášen k pobytu, nepostačuje jako argument, kvůli kterému by bylo shledáno, že zvláštní opatření by v případě žalobce nebylo účinné.
3. V napadeném rozhodnutí žalovaný svou argumentaci o existenci oprávněných důvodů, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem se vyhnout hrozícímu vyhoštění, opírá pouze o tvrzení, že se žalobce na území České republiky (dále jen „ČR“) zdržoval neoprávněně. Žalobce utekl do ČR před organizovanou skupinou osob napojenou na policii X republiky, která se jej snažila zahrnout do svých ilegálních aktivit. Žalobce uprchl ve spěchu a ze strachu již v ČR zůstal. Žalobce sice zvažoval žádost o azyl, ale nakonec se ji rozhodl nepodat, neboť měl strach z následků z důvodu podání této žádosti. Právě strach ze skupiny osob, jež jej pronásledovala, a také možnost jeho návratu do X republiky, ho vedla k tomu, že na území České republiky pobýval neoprávněně a s padělanými doklady.
4. Žalobce dále poukazuje na délku trvání zajištění, a to až do 26. 11. 2021, s tím, že žalovaný uvádí, že v případě žalobce lze předpokládat ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve lhůtě 110 dní. Žalobce poukazuje v této souvislosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2005, č. j. 7 Azs 251/2015 - 66. Žalobce se domnívá, že napadené rozhodnutí postrádá náležité odůvodnění, jak jej vyžaduje § 68 odst. 3 správního řádu.
5. Žalobce poukazuje na to, že správním orgánem mu byla vytýkána účelnost podání žádosti o azyl v poslední den zákonné lhůty (poučen 1. 8. 2021 a žádost podal 8. 8. 2021). Tento argument považuje žalobce za zcela absurdní, neboť žalobce byl zadržen policií a následně zajištěn, jednalo se tudíž pochopitelně o velmi tíživou a stresující situaci. V této souvislosti žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni, č. j. 60 Az 62/2019 - 44, který konstatuje, že povinnost jednotlivce podat žádost o mezinárodní ochranu bezprostředně může existovat pouze, pokud by byla stanovena zákonem nebo mezinárodní smlouvou nebo byla stanovena na jejich základě. Takovou povinnost nelze stanovit judikatorně. Žalobce v neposlední řadě uvedl, že pokud by skutečně byla podána žádost pouze za účelem vyhnout se správnímu vyhoštění, byla by taková žádost vyhodnocena jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu.

II. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že správní orgán ve svém

rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný na popud žalobceva nesouhlasu se stanovenou délkou omezení osobní svobody odkazuje na rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Azs 33/2014 - 45, v němž se rozvíjí úvaha nad tím, že Nejvyšší správní soud nemá žádnou pochybnost o tom, že stanovená, byť podle zákona maximální délka povinnost setrvat v zařízení pro zajištění cizinců odpovídá též požadavkům subsidiarity a přiměřenosti, jaké na zásah do práva na osobní svobodu klade čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy (srov. rozsudek ESLP ze dne 27. listopadu 2008 R. proti České republice, stížnost č. 298/07, bod 68; rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 29. ledna 2008 ve věci S. proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03, bod 79).“ Žalovaný má tedy za to, že nepřekročil a nezneužil meze správního uvážení, v rozhodnutí zohlednil individuální okolnosti případu a zajištění bylo uloženo jen na dobu nezbytně nutnou. Odůvodnění doby zajištění, jak je uvedeno v napadeném rozhodnutí, navíc nijak nevybočuje z ustálené praxe správního orgánu, která je rovněž přijímána soudy ve správním soudnictví.

7. Žalobce přicestoval do ČR za prací, i když neměl žádné pracovní povolení. Poté, co žalobce ztratil cestovní doklad, si obstaral padělek, který využíval, a o jehož nepravosti věděl. Z takového jednání žalovaný vyvozuje účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR. Pokud zde existují skutečnosti, které nasvědčují k tomu, že by žadatel mařil správní řízení, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (srov. rozsudek NSS ze dne 14. července 2017, č. j. 4 Azs 105/2017 - 24). Žalovaný setrvává na svém stanovisku, že v případě žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany zajištěného jsou dle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu naplněny kumulativně tři podmínky. Z nichž první je ta, že žádost o mezinárodní ochranu musí být podána v ZZC, což se nepochybně stalo. Dále musí existovat oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkácího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody ciziny, nebo jej pozdržet. V případě žalobce je nesporné, že žádost o mezinárodní ochranu podal až po zahájení správního řízení o vyhoštění a po svém zajištění a umístění do ZZC, svou žádost o mezinárodní ochranu tak podal až v okamžiku, kdy mu již reálně hrozilo, že bude vyhoštění realizováno. Zákon nepožaduje, aby byla najisto dána účelovost podané žádosti, ale předpokládá pouze existenci oprávněných důvodů vedoucích k domněnce o účelovosti takové žádosti, což dle žalovaného je v případě pana žalobce dáno. Poslední podmínkou pro možnost aplikace tohoto ustanovení o zajištění žadatele je skutečnost, že cizinec mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve. Žalovaný má za to, že všechny tři podmínky v případě žalobce jsou naplněny a nesporně je toto podrobně odůvodněno v napadeném rozhodnutí.

III. Posouzení krajským soudem

8. Žaloba není důvodná.
9. Za správního spisu vyplynulo, že dne 8. srpna 2021 byla podána žádost o udělení mezinárodní ochrany na území ČR. Správní orgán z informací poskytnutých

příslušnými složkami Policie ČR dle ustanovení § 87 odst. 1 zákona o azylu zjistil, že výše jmenovaný byl rozhodnutím správního orgánu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Praha (dále jen „OPKPE Praha“), č. j. KRPA-184318-13/ČJ-2021-000022-ZSV ze dne 1. 8. 2021 zajištěn podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem realizace správního vyhoštění. Dne 31. 7. 2021 zadržen jako podezřelý z přečinu přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu a zároveň z přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny, neboť se prokazoval litevským dokladem, který byl odborně posouzen jako padělek. Další doklad jmenovaný nepředložil. Důvodem zajištění tak bylo podezření, že jmenovaný pobývá na území ČR neoprávněně.

10. V protokolu o výsledku účastníka správního řízení potvrdil svou totožnost a státní příslušnost, mimo jiné i to, že na území ČR pobýval ilegálně. Uvedl, že do ČR přicestoval asi v únoru 2017 na biometrický cestovní doklad X, přičemž se na území zdržoval nepřetržitě. Již dříve se v ČR nacházel, a to opakovaně (poprvé v roce 2015). Ke svému cestovnímu pasu uvedl, že v něm neměl vylepené žádné vízum a někdy v říjnu 2019 jej ztratil v ČR při stěhování, což nikde nenahlásil a o vydání náhradního cestovního dokladu nikde nežádal. Ohledně padělaného cestovního dokladu Litvy sdělil, že si ho obstaral přes inzerát na internetu, používá ho asi dva roky, a skutečnosti, že je doklad padělaný, si byl vědom. Uvedl, že do ČR přicestoval za prací, přičemž se zde chtěl usadit. Pracovní povolení neměl, své ilegálnosti pobytu si byl vědom. Příležitostně bydlel u svých kamarádů na různých adresách a neměl tudíž žádnou doručovací adresu, brigádně pracoval jako číšník za barem na cateringových akcích. Na závěr uvedl, že mu není známa jakákoliv překážka nebo důvod znemožňující mu jeho vycestování z území ČR. Zde nemá žádné rodinné ani jiné vazby, v zemi původu naopak má rodinné příslušníky – matku a další příbuzenstvo. Nebyl nikde hlášen k pobytu a uvedl, že je zdravý a neužívá žádné léky. Na území ČR vykonával ilegální pracovní aktivity, tedy nerespektoval kromě pobytových pravidel ani pravidla upravující otázku zaměstnanosti cizinců na území ČR.
11. Žalovaný zajistil žalobce dle ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení může ministerstvo vnitra v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
12. *„Zvláštními opatřeními dle ustanovení § 47 odst. 1 zákona o azylu jsou povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Zvláštní opatření však je možno považovat za účinná jen tehdy, pokud jimi lze dosáhnout daného konkrétního účelu zajištění mírnějšími prostředky - bez fyzického zajištění žadatele,“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. února 2019, č. j. 1 Azs 142/2018 - 31). V této souvislosti lze přiměřeně odkázat také na závěry rozšířeného senátu, vyslovené v usnesení ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, č. 3559/2017 Sb. NSS, podle kterého *„možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu*

budou nutně záviset na důvodu zajištění“ (odst. 32 a 36). „Byť se toto usnesení vztahovalo ke vztahu zvláštních opatření a zajištění podle zákona o pobytu cizinců, logická vazba mezi oběma instituty je v obou zákonech obdobná,“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. února 2019, č. j. 1 Azs 142/2018 - 31).

13. Zvláštní opatření lze tedy užít za předpokladu, jestliže existuje možnost, že cílů bude dosaženo bez zajištění žadatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. února 2019, č. j. 1 Azs 142/2018-31, č. j. 5 Azs 20/2016-38), č. j. 1 Azs 142/2018 -3 1), přičemž v případě žalobce se to jeví jako neúčelné. Žalobce prvně pobýval v České republice 2015 a byl si svého ilegálního pobytu vědom, neboť v cestovním pase neměl žádné vízum, pouze otištěné vstupní přechodové razítko z maďarských hranic. Při pobytové kontrole byl nalezen průkaz totožnosti občana Litvy, daný doklad byl padělaný. Žalobce za něj zaplatil 300 EURO, načež uvedl, že se s ním, ale nikde neprokazoval. Předtím bydlel u své přítelkyně, pak následně příležitostně u svých přátel na různých adresách. Živil se příležitostně. V případě návratu do země svého původu mu nic nehrozilo, jak sám uvedl, naopak kvitoval příznivou situací, že „doma je vše v pořádku.“
14. V žádosti o mezinárodní ochranu přesto sdělil jinou verzi a tu, že z X mu byla zaplacená cesta do ČR, tranzitem přes Rumunsko, kam měl převést drogy, jež mu byly svěřeny. Drogy však následně odhodil a kvůli tomu se obává o svůj návrat zpět do X. Z hlediska výpovědi se jedná o rozporná, nekolidující tvrzení.
15. Přestože žalobce v žalobě doložil čestné prohlášení své přítelkyně, avšak sám zmiňoval přechodné pobývání u svých přátel, nelze mít pochyb o tom, že se jednalo pouze o účelový úkon. Nehledě na skutečnost, že při otázce, zda sdílí „společnou domácnost s občanem ČR nebo Evropské unie,“ uvedl, že: „nesdílím domácnost s občanem ČR ani EU.“ Již z toho lze usoudit, že daná informace v žalobě nekoresponduje s výroky žalobce, které uvedl v rámci správního řízení. Rekapitulování pobytové historie žalobce naopak svědčí o úsudku správního orgánu, že žalobce nepobýval pouze na adrese své přítelkyně, ale neustále fluktoval, tudíž by byl nedohledatelný. Samotné sdělení žalobce v žalobě týkající se jeho pobytové situace, neboť z důvodu hádky s přítelkyní, dočasně přespával u kamarádů, je již samo o sobě zavádějící a naopak verifikuje úvahu správního orgánu, že žalobce popírá výroky, které původně sdělil správnímu orgánu. Tudíž není pravdou, že by správní orgán zohlednil jen neoprávněný pobyt cizince, naopak rovněž zakomponoval nález v podobě padělaného dokladu a další skutečnosti, jež žalobce uvedl před správním orgánem, v celé své souvislosti. Není tedy pravdou, že by byla naplněna pouze jedna z podmínek a to podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců. Žalobcova námitka týkající se alternativ by nebyla efektivní s ohledem na účel správního řízení. V daném případě je nutno zabezpečit dostupnost žalobce pro výkon rozhodnutí správního vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. června 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 - 48).
16. Správní orgán tudíž postupoval v souladu se zákonem a celistvým způsobem zohlednil skutkové okolnosti žalobce a rovněž jeho výroky sdělené ve správním řízení správním orgánům. Odkazem na bod 6 v preambuli směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008 tzv. návratové směrnice, jímž se žalobce v žalobě ohrazoval, byla však již transponována do národní legislativy, proto nelze mít pochyb o tom, že by nikterak nebyly správním orgánem posouzeny veškeré skutečnosti týkající se

žalobce.

17. Žalobce rovněž namítl dobu zajištění, jež byla stanovena až do 26. 11. 2021. Správní uvážení při stanovení délky zajištění je seznatelně prokazatelné a v mezích zákona, neboť se předpokládalo ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany v kratší lhůtě (90 dnů), čili přibližně v polovině standardní zákonem stanovené šestiměsíční lhůty pro vydání rozhodnutí. Vzhledem k výše uvedenému a ke skutečnosti, že případná podaná žaloba proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany má téměř ve všech případech ze zákona odkladný účinek, je správní orgán povinen při stanovení maximální lhůty zajištění žadatele prodloužit tuto dobu o dalších 15 dní na podání případné žaloby. Společně s 5denní průměrnou lhůtou na doručování dokumentů v rámci soudního řízení pak činí celková maximální lhůta pro zajištění výše jmenovaného v současné době 110 dnů. Při dodatečném zjištění skutečností majících vliv na průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany, včetně typu konečného rozhodnutí, přistoupí správní orgán k rozhodnutí o prodloužení stanovené doby zajištění, samozřejmě maximálně na zákonem stanovenou lhůtu 120 dnů. Žalobce v této souvislosti poukázal na rozsudek NSS ze dne 9. 12. 2015, č. j. 7 Azs 251/2015 - 66, který charakterizuje vymezení konkrétní doby trvání na základě úvah, k nimž je povinen správní orgán přihlížet. Správní orgán při aplikaci daného institutu a jeho délky trvání si počínal uvážlivě a bylo jednoznačně seznatelné, k jakým okolnostem přihlédl, přičemž se zabíral kompletní historií žalobce a rovněž jeho skutky. Nelze mít pochyb o tom, že správní orgán postupoval velmi pečlivě. Zajištění má být aplikováno pouze za předpokladu, že nelze užít mírnějšího prostředku, o čemž v případě žalobce nelze hovořit.
18. Rovněž bylo namítnuto, že neexistuje jakákoliv povinnost o mezinárodní ochranu žádat okamžitě při vstupu na území České republiky, přičemž danému úsudku odpovídá i výrok rozsudku Krajského soudu v Plzni, č. j. 60 Az 62/2019 - 44 ze dne 9. 4. 2020. Objektivně lze z komplexního náhledu na výroky žalobce a jeho skutkové okolnosti usoudit, že žádost o mezinárodní ochranu byla skutečně podána pouze s účelem vyhnout se správnímu vyhoštění, navíc s ohledem na skutečnost, že žalobce prvně pobýval na území České republiky již v roce 2015 a rovněž vzhledem k jeho výroku, že mu v zemi nic nehrozí, nelze mít za to, že „účelová žádost o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nemusí být žádostí zjevně bezdůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu,“ (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, ze dne 1. listopadu 2016, č. j. 75 Az 42/2016 - 25. Navíc se jedná vůbec o prvotní žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobcem.
19. Soud na závěr konstatuje, že nedošlo k porušení ustanovení § 3, ve spojení s ustanovením § 2 odst. 1 a 4, § 68 odst. 3 správního řádu a dále ustanovení § 47 zákona o azylu, neboť soud se ztotožňuje se závěry žalovaného a napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem.
20. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl dle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.
21. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (dle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 1. října 2021

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně